

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Práter-utca 44.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:	Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	Egész évre	3.—
Fél évre	—95		Fél évre	1.50
Negyed évre	—50		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.			Egy petitsor hirdetés ára 10 kr.	

A becsület.

A becsület nagy dolog. Az adja az emberek súlyát, értékét. Becsület nélkül még a leg-

hatalmasabb is könnyűs nem ér föl a legszegényebb pörig se, ki becsületes. A becsület maga az élet. Becsület nélkül nincs élet, csak tengődés.

Nem él az, ki becsületére nem helyez súlyt, ki nem törődik azzal,

hogy becsületnek, gazembernek tartják. A becsületnek e féltékeny őrizete ad sokak kezébe fegyvert.

A becsület megsértése sokszor vért kíván. Bár nem helyeseljük az önbíráskodás e módját, de tudjuk érteni. Senki meg nem engedheti azt, hogy becsületében megsértsék, hogy becsületében gázoljanak. Senki, kinek a becsület-

ről tiszta fogamai, kinek a becsület iránt ép |
érzéke van. Ebben minden ember egyetért.

Csak Bánffy Dezső, Magyarország miniszterelnöke van más nézetten is. Ő nem törődik

azzal, ha a becsületében gázolnak is. Ezt mondta a múlt keddi gyűlésen. Tehát Bánffy Dezső becsületében lehet gázolni! Ily sértést bizonyára még soha senki se követett el önmaga ellen. Bánffy Dezsőnek e sértés miatt arcul kellene csapni önmagát. Teremtő atyám! mily fogalmi vannak annak az embernek a becsületről, ki nyíltan, a világ fülhallatára ki meri mondani, hogy az ő becsületében gázolhatnak! Mily gyatra fölfogás a becsületességről! De ez a nyilatkozat egyuttal sok rejtélyt is megvilágosít.

Most már értem, miképen lehet gaz-

Ebéd után.

választásokat csinálni. Értem, miképen lehet ezeknek szavazati jogát elrabolni. Értem, miké-

Keresztények, csak keresztényeknél vásároljatok!

pen lehet törvényszegéseket nem sujtani. Értem miképen lehet választási listákat hamisítani. Értem: miképen lehet Tarnóczyk előtt ajtót tántni. Értem: miképen lehet Pulszky Károlyokat a börtönből kivenni. Értem: miképen lehet Bokros Elekét megkoszorúzni. Értem: miképen lehet a szegény népet elkeseredésbe hajszolni, k dvet venni kivándorlásra kényszeríteni. És értem azt is, hogy Ivánka O zkar megjegyzésére csak néman mosolygott, midőn kijelentése után azt vágta vi-sza: *nincs miben gázolni!* Mindezt értem már. Olyan miniszterelnök alatt, ki azt mondja: becsületében lehet gázolni, minden megtörténhetik. S nem fogok csodálkozni azon se, ha Budapest utcáin máglyák gyuladnak föl, amelyen azokat égetik meg, kik Bánffy Dezsőt nem imádják. A mamelukokat nem égetnek meg, mert ők tömjént is szórának neki.

Borzasztó csak elképzelni is, hogy Magyarország oly miniszterelnöke van, kinek becsületében lehet gázolni! Hogyan? Aki a legfőbb méltóság viselője, annak becsületében lehet gázolni? Aki a király első tanácsadója, annak becsülete megtiporható? Akinek kezében egy ország kormánya van, arra azt lehet mondani, hogy nincs becsülete, — *nincs mit megtiporni!* Ez iszonyu!

Hogyan mer ez az ember megmaradni a helyén tovább is? Hogyan meri azt gondolni, hogy a felség szóba állhat vele ezután is? Hogyan meri azt remélni, hogy ővele még tárgyalnak? Hisz akinél nincs miben gázolni, azzal valamire való ember nem érintkezhetik. S ez Magyarország miniszterelnöke! Szegény hazám!

Boldoggá egy ország csak erős jellemek kormányzata alatt lehet. Beleütött a villám a közügyekbe ott, hol a miniszterelnök becsületében gázolódhatni.

De igaz másrészt az is, hogy minden népnek olyan kormánya van, a minőt érdemel. Ha a nép eladja magát, pénzért szavaz, igazi barátait pedig cserben hagyja, mert nem tudnak és nem akarnak lelkeket vásárolni, hát akkor az ilyen népet Bánffy Dezsők kormányozzák. S ily népnek nem szabad panaszkodnia, nem szabad kifakadnia és elégedetlenkednie, mert eladta jogát még a panaszkodáshoz is.

Azt tehát értjük, hogy a népnek nincs különb miniszterelnöke, mint Bánffy Dez-ő. Nem érdemel különbet. Punktum!

De hogy jó-ágos öreg királyunk mivel szolgált rá az Isten csapására, hogy első tanácsadója olyan ember legyen, kinek becsületében gázolódhatni, — azt nem tudjuk.

A keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára minden árucikket szállít.
Helyiség: Budapest. Ferencz-körut 16. sz.

POLITIKAI HIREK.

Figyelmeztetés.

A jövő év elején a megyebizottsági tagok fele új választás alá kerül országszerte. Sietünk e körülményre barátaink és elvtársaink figyelmét föl hívni, hogy a szükséges akcióra jó korán készülhessenek. Eddig a mi népünk csak a képviselőválasztásokra szokott készülni. A megye-bizottsági tagokat a legtöbb helyen úgy nevezték ki. De meg is látszott a megyéken, mert folyt ott a kápe-rápe-fele gazdálkodás. A liberális megyebizottsági tagok küldözték a Wekerle-kormánynak az egyházpolitikáért a *bizalmi* szavazatokat is, melyekre Wekerle akkor sietett úgy rámutatni, mint a közvélemény megnyilatkozására. Pedig az igazi közönség leveleket küldözgetett képviselőinek, melyekben követelte, hogy az egyházpolitika ellen szavazzanak. A megyebizottsági tagokra sok fontos ügy elintézése van bízva. Tőlük függ az is, hogy választásokkor kik legyenek a *választási elnökök*. Pedig ez nagyon jelentős dolog. Azért a népnek a megyebizottsági tagok választására *rendkívüli sulyt kell fektetni*. Készülni kell rá. Igazi katolikus lelkeletű, becsületes, megbízható és vallásos férfikat kell kiszemelni s azokat minden erővel támogatni kell. Igazi katolikus alatt azonban nem azokat értjük ám, kik ütik a mellüket, hogy „*én is jó katolikus vagyok*,” de a liberálisok és zsidók szekerét tolják, a liberálisok és zsidók jelöltjét támogatják. Az az igazi katolikus, ki nem csak szájjal katolikus, de katolikus módon, az egyház parancsai szerint jár is el. Azaz aki imádkozik, józan, becsületes, tisztakezü, jár a templomba rendszeren, minden vasárnap ott van a prédikáción, az Isten igéjét nem gunyolja ki, hanem aszerint él, aki bőjtöl, aki gyónik és áldozik. Ilyen az *igazi katolikus*; s figyelmeztetünk arra titeket kedves elvbarátaink, hogy csak ilyen katolikusra szavazzatok, csak *ilyen* katolikus választatok a megyei bizottságba. Lanyha, vagy liberális katolikusok a világegyet se választatok. Ne választatok jegyzőt mert azok a kormány hatalma alatt állanak s ha még olyan jó indulatuk is, kénytelenek liberáliskodni s úgy szavazni, ahogy a főispán kívánja. Ne választatok olyan urakat, akik a népnek ellenségei vagy nem barátai s még a bőrét is lehuznák. Ne választatok olyan gazdatiszteket, erdészeket stb. kik a munkások bérét leszokták nyomni, mint Kossuth Ferenc a Tarnócy-gyárban; vagy akik a munkás részét hamisul, csalárd módon mérik ki. Ne választatok egyet se azok közül, kik képviselőválasztáskor liberális jelöltre szavaztak, kik korteskedtek, vesztegettek, a néppel szemtelenkedtek s azt kintzták. Ne választatok istenkáromlót, egyházgunyolót, papragalmazót, templomkerülőt, ünnepszentségtelenítőt, iszákost és duhajt. Nem kell ám annak a bizottsági tagnak se uri embernek, se elüljárónak lenni. Választhatok értelmes, vallásos keblű parasztembert is. A közpolgárok között is vannak olyan éles itéletű eszes emberek, hogy bármelyik uri emberrel is kiállják a

versenyt. Mért ne választhatnátok például ilyet? Csak választatok bátran. Ha majd a liberálisok észreveszik, hogy ti készültök a megyebizottsági tagok választására, meglássátok, hogy most is ép úgy el kezdenek korteskedni, ahogy a képviselőválasztáskor szokták. De kedves testvérek, ne adjatok ám rájuk semmit s ne hallgassatok szavukra. Tartsatok össze, mint a lánc s mutassátok meg, hogy megjött az eszetek. Megpróbálnak minden furfangot, de ha helyén a szívetek, az lesz a megyebizottsági tag, akit ti akartok.

Rajtatok áll most a megyei kormányzatot megtisztítani, a megyeházákba keresztény szellemet vinni be. Tegyétek meg tehát kötelességeket úgy, ahogy Isten parancsolja s lelkiismeretetek szava megkívánja.

Kérvények.

A magyar nép földi üdvösségének 29 pontból álló kérvényeit a következő községek részéről nyújtották be ujabbban:

Bucsa község részéről 40 aláírással. Beadta: Lepsényi Miklós.

Siófok részéről 72 aláírással. Beadta: Lepsényi Miklós.

Félegyháza részéről 472 aláírással. Beadta: Rakovszky István.

Ortaháza község részéről 27 aláírással. Beadta: Lepsényi Miklós.

Tököle község 100 aláírással. Beadta: Lepsényi Miklós.

Acsalag község. Beadta: Rakovszky István.
A földadó leszállítását és a börze megadóztatását kéri:

O-Moravicza. Kérvényeiket beadta Pinkovits József.

Füle. Kérvényeiket beadta Madarász József.

Igazolt képviselő.

Jakabffy Imrét, Brassó vármegye herményi kerületének új képviselőjét az állandó igazoló bizottság végleg igazolta.

A vajda-hunyadi képviselőválasztás.

A vajda-hunyadi kerületben hétfőn ejtették meg az új képviselőválasztást. Képviselővé egyhangulag *Szentkeresztly* György bárót, Hunyadmegye főispánját választották meg.

Ehhez is kell ám pofa!

Ihász Aladár, a Magyarország munkatársa, tehát Holló Lajos szolgája a *Félegyházi* Hírlapban sértő cikket írt *Balázs* Elemér kir. aljárásbíró ellen, amiért *Balázs* bíró perbe idézte Ihászt. A múlt kedden tárgyalták ez ügyet. Ihászt Holló Lajos védelmezte. Hollónak rendkívüli sok nehézséget és küzdelmet okozott a félegyházi néppárt; szeretné is fölfalni, ha lehetne. De ha ez nem lehet, támadni és rágalmozni mégis lehet; tehát ezt teszi. Védő beszédében nemcsak *Balázs* aljárásbíró támadta meg, amiért olyan vakmerő, hogy nem tartozik Holló ur imádói közé, hanem megtámadta a félegyházi néppártot is. Ugyan miként mer Holló Lajos támadólag lépni föl a félegyházi néppárt ellen, mely törvényszegésre soha nem vetemedett. A Hollópárt azonban megtette azt, hogy 400 embert megfosztott szavazati jogától, a néppártiakat visszautasította az urnánál, Holló ellenfeleit üldözte, bántalmazta, rágalmozta, bebörtönözte. S még Holló Lajos mer a néppárt ellen szót emelni? Az a Holló, aki maga is épp oly hamis mandátummal jutott be a képviselő-

házba, mint azok, kik ellen lapjában Kátóként mennydörög? Az a Holló beszél így, aki mindannyiszor jogtalanságot követ el, valahányszor a parlament küszöbét átlépi, mert igazság szerint ott nem volna helye? Az a Holló gyalázza a néppártot, ki hamis mandátum alapján szedi föl a nép zsebéből folyó fizetését s azt el is költi, mintha joga volna hozzá? No, hogy valaki, aki annyira ben van a kulimászban mint Holló, másukat korholni akarjon, ahhoz is kell ám pofa!

Országgyűlés.

Október 22.

Tegnap III. Béla király és felesége hamvait temették, azért országgyűlés nem volt. Ma is csak rövid ülést tartottak. Még mindig a napirend-javaslat fölött vitatkoznak, vagyis azon: mit tárgyaljanak előbb? Mig ezt vitatják, addig semmit se tárgyalnak. Drága időlopás ez. Kár minden percért. A liberális rendszert e kérdésben megbuktatni nem lehet. Ott buktassa meg a Kossuth-párt Bánffy, ahol lehet. Akkor elhiszszük, hogy föladatát komolyan veszi s nem pakliz a kormánnyal. De olyan kérdésben nem támasztatok parlamenti harcot ugy-e? Komédiások vagytok!

Asbóth János és *Hentaller* interpellációt intézett a belügyminiszterhez a keleti pestis ügyében.

A belügyminiszter kijelentette, hogy az intézkedések már folynak arra nézve, hogy ha netán Bécsben komolyan föllépne a veszedelem, elzárják előle az utat.

Október 24.

Három névszerinti szavazás volt. Az ellenzék minden áron huzni akarja az időt, hogy Bánffy új esztendőig ne kapjon indemnitást s akadjon meg a kormányzása. Azért azt fundálta ki, hogy névszerint való szavazásokat kér mindenre, mert ezzel sok idő vesz el. A házszabályok szerint ha 20 képviselő névszerinti szavazást kíván, el kell rendelni. Ma három kérdés fölött szavaztak nevenkint, amivel az egész ülési idő jóformán kelt.

De hogy a Kossuth-párt mily komédiának veszi az egész dolgot, világosan mutatja az, hogy alig jár egy-két tagja az ülésekre. Mult hétfőn is mindössze 28 ellenzéki képviselő volt jelen. Persze féltik Bánffy, a szövetségest.

Október 25.

Ma izgatott, viharos ülés volt.

Rakovszky István egy sziporkázó, de dermesztő beszédben vette bírálata alá a szabadelvű párt törvénytisztelését. Kimutatta, hogy ott a haszon a törvény. Csak a zseb érdekeit védik, de a haza érdekeit fölaldozzák. A népet kizsarolják, kimerítik, de a zsidókat gazdagítják. Nem tartják meg az összeférhetetlenségi törvényt se, mert majd mindnyájan valami bankban ülnek és fejik a közönséget.

Szluha István átkot mondott azokra, kik az 1867-diki törvényt ki akarják játszani, hogy a hazát elárulhassák.

Lukács Gyula oly tüzesen beszélt, hogy az elnök kétszer is rendre utasította, azután pedig úgy járt, mint a mult évben Lepsényi, hogy *megvonta tőle a szót*.

Ugyanis Lukács elbeszélte, hogy Bánffy a választások előtt magához hivatott egy szolgabíró, és arra akarta kényszeríteni, hogy a kormánypártra szavazzon,

noha ellenzéki volt. Mikor pedig azt felelte, hogy ő már szavát adta az ellenzéknek, Bánffy azt mondta: Ez nekem mindegy! Tehát szöszegésre akarta csábítani. Ezt az eljárást *gázságnak* nevezte Lukáts Gyula, azért vonták meg tőle a szót.

Ekkor nagy zaj, láрма és izgatottság tört ki. Az ellenzék *zárt ülést* kért.

A *zárt ülésen* Ivánka Oszkár azt követelte, hogy Lukáts tovább beszélhessen. Ha Bánffy csakugyan szöszegésre akarta azt a szolgabírókat bírni, akkor keményebb kifejezéssel kell megróni, mint a *gázság* szó. Borzasztó az, ha egy kormányelnök a *tisztességről* megfélekedezik s napról-napra a szemébe vágják, hogy *hazudik* s ő erre csak nevet!

Bánffy a zárt ülés ellen szólott s azt mondta, hogy becsületében gázolhatnak.

Ivánka Oszkár: Nincs miben gázolni!

Bánffy: Tagadja, hogy ama szolgabírókat adott szavának megváltoztatására hívta volna föl.

Rakovszky István ismét igen éles támadást intéz a kormány ellen. Fölhossa, hogy a miniszterelnök ellen most már harmadszor hoznak föl becsületbe vágó dolgot s ő egyik alól se tisztázza magát. Szégyen, hogy ilyen miniszterelnökünk van. Az ő becsülete az ország becsülete, azért megköveteljük, hogy arra a becsületre féltékeny legyen, vagy hordja el magát.

Többek fölszólalása utána zárt ülést nemhatározták el.

Ezután Buzáth Ferenc egy ügyes kis interpellációt intézett a belügyminiszterhez a *pestis* ügyében.

Ilyen közegészségügyi tárgyban az orvos képviselőnek kellene ám fölszólalni!

A 29 pont.

A 29 pontból álló kérvények napról-napra na gyobb zavarba hozzák a zsidó-liberálisok istentagadó taborát. A néppárt képviselői egymás után adják be ez *új kérvényeket* a képviselőházhoz. Látják hogy e mozgalom nem tüneményeszerű megvillanás, hanem oly akció, mely hullámgyűrűt napról-napra nagyobb területekre terjeszti ki, míg lassan megindul az egész ország, talpra áll az egész nép, osztálykülömbőség nélkül. Hej, minő diadala lesz ez a néppártnak! A legelső 29 pontos kérvényt maga a néppárt fáradhatlan elnöke, Molnár János prelátus képviselő nyújtotta be. Így is illik, így van ez helyesen, mert ebből láthatja a nép, hogy az ő pártja, a néppárt miként áll mindenkor készen, a nép jogainak védelmére. Ez az igazi párt, mert ez valóban a népért él, a nép jogaiért küzd, a nép nyomasztó helyzetének javításán fárad.

Ez az oka, hogy a nép oly igazi benső szeretettel ragaszkodik a néppárthoz s oly igazi tisztelettel viseltetik a néppárt képviselői iránt. De ez az oka annak is, hogy a liberálisok oly féktelen dühvel üldözi, vereti és rágalmazza a néppárt tagjait.

A *Pesti Hírlap* című zsidó szabadkőműves újság mult szombati vezércikkében foglalkozik új kérvényünk 29 pontjával s elismeri, hogy azt a kérvényt ügyesebben összeállítani nem lehetett volna. Hogy mi van benne abban a 29 pontban, azt a *Pesti Hírlap* cikkéből nagyon jól meg lehet tanulni. Azért a gyöngébb agyuak kedvéért közöljük itt ama cikk bő kivonatát. Hadd tanuljanak belőle.

Olvassátok el s meglátjátok, hogy maga a szabadkőműves zsidó is kénytelen bevallani, hogy e kérvény a nép lelkének vágyait foglalja magában.

A *Pesti Hírlap* október 22-diki vezércikke a következő:

A reakció demokraciája.*

(V. V.) Nemsokára csak két párt lesz Magyarországon, mely a tömegekkel közvetlenül érintkezik: a szocialisták és a néppárt. A függetlenségi propaganda Irányi halála és Ugron visszavonulása óta hanyatlott. Kossuth Ferenc diszlakomái és a fehérruhás leánykák koszorúit ezt nem leplezhetik. A lelkes szélbali választók, ha elérkezik „legszentebb jogaik” gyakorlásának napja, épen úgy tartják markukat a fvarpénzért, mint a közöcsüyek bajnokai. Bármit szavaljanak az urak, a polgár nem akar ingyen „szavalni.” A nemzeti párt sohasem törődött a széles rétegekkel. Palota-forradalmakra leskelődve, irtózott az utcától, a kormányképességét gyanússá tevő „forradalmi” elemektől. A véderőmozgalom lázas napjaiban, úgy emlékszünk, a nemzeti párt vezére náthás volt, mikor március 15 én az utcai menethez kellett volna szólnia. A szabadelvű párt pedig, mely az egyházpolitika harcaiban érezte a szervezett közvélemény nagyszerű erejét, visszazökkent a régi kerékvágásba. „Bizalmam az ősi közigazgatási erényben.” Erre bizza a választók kapacitálását. (Meggyőzését.)

De a néppárt dolgozik. A revízió szűk keretéből mindinkább kibontakozik és ridegen föntartva felekezeti álláspontját, a társadalmi és gazdasági agitáció eszközeivel igyekszik irányát népszerűvé tenni. A párságban kész szervezetet talál. A nép vallásossága bizalmat kelt törekvései iránt. Egyleteit szabadon alakíthatja, gyűléseit nyugodtan megtarthatja, sajtótermékeit akadálytalanul terjesztheti. A szabadelvű állam, mely a szocialistákat közigazgatási uton kivételes törvények alá helyezte, a néppárttal ilyen módon elbánni nem mer. Ilyen viszonyok közt, mikor pártjaink a néppel nem érintkeznek, a társadalom megmentésének címe alatt csinált szocialista-üldözés végső eredményében nem egyéb, mint a néppárt terjeszkedésének állami támogatása.**

Az események igazságszolgáltatása, hogy a tömegek azokat emelik pajzsra, akik foglalkoznak velük, politikai önértéket, kedvet és tetteröt ébresztenek bennük. Szörnyű veszedelem van hát abban, ha a reakció demokratikus köntösbe öltözik, a nép *jogát és boldogságát hirdeti*. Akárhogy bizik is a középosztály a maga vezető képességében és erejében, a nép támogatása vagy belegyezése nélkül hatalma szétfoszlik. Látuk Ausztriában és Belgiumban, hogy milyen szá-

* *Reakció* visszavonás; hátrálás; visszaesés; oly politikai vagy társadalmi akció, mely a régmúlt idők fejletlen állapotát kívánná visszahozni. A néppártra a zsidó-újságok azt hazudják, hogy a népet el akarja nyomni s csak az urak előjogait akarja biztosítani. Mily ámitás ez, legjobban kitetszik a néppárt 29 pontos kérvényéből, melynek minden pontja a nép helyzetének javítására irányul.

A *demokracia* meg a reakció ellentéte. Ez meg minden jogot és javakat a kézzel dolgozó népnek akar csak megadni. *Reakció demokraciája* képtelen szólam; olyan reakciót jelentene, mely a nép jogaiért küzd.

Szerk.

** Kiérzitek-e e sorok közül a zsidó újságíró igazi gondolatát. Fél, hogy a néppárt ereje egyre fényesebb jelekben nyilatkozik, tehát megtámadja kenyéradó gazdáját, a kormányt, hogy midőn a zsidó-szocialistákat üldözi, a néppártot nem bántja. Azt akarja elérni, hogy a szocialistákat se bántsa, hanem uszítsa a néppártra.

Szerk.

nalmas látvány a tisztikar, ha cserben hagyták a közkatonák. A szabadelvűség mindkét országban elpusztul, mert ledőlt hátrvédje: a nép.

A néppárt okult a példákon és nálunk is szervezi a reakció demokraciáját. Jó ez a fogalom, bár paradoxnak (képtelenségnek) látszik, mert a reakció mellett tényleg van a demokraciának is bizonyos fajtája célzataiban. A rendi tényezők a középosztály vezető szerepe mellett nem uralkodhatnak, nem parancsolhatnak. A reakció diadalért elajándékozzák tehát azt, ami ugysem az övék, a középosztály politikai és gazdasági fölényét. Olyan demokratikus politikát hirdetnek, mely a középosztályt tönkre veri, a nagy tömegeket jobb gazdasági és politikai helyzetbe juttatja. Ők szabadítván föl a népet, az természetesen bennük látja vezéreit és jóakaróit. A demokraciának ezt a szereplését láttuk már a történelemben, midőn az abszolút uralkodók a polgárság erősítésével törték meg a hatalmas hűbérurakat. Az eszköz régi, de ki próbált és jó.

Ime, a néppárt, mely csak nemrég a földadó leszállítása és a tőzsdedő behozása mellett tömeges kérvényezéssel agítált, most ismét kérvényeket terjeszt és huszonkilenc pontban egész gazdasági és társadalmi programot állít föl. Valóban mulatságos, mikor a rendületlen optimizmus (a liberálisok lomhaságát érti itt.) egyszerűen megnyugszik abban, hogy a nép józan-ságán kudarcot vall a klerikális kísérlet, mert a nép a reakcionárius keretbe szorított demokraciát nem fogja pártolni. Hivatkoznak arra, hogy a néppárt az egyházpolitikai törvények ellen nem tudott sikert elérni, de elfelejtik, hogy most már a kérdést másképpen állítják a tömeg elé és a szabadelvű rendszert *sebezhető oldalán* támadják meg. Ideje lesz már fölhagyni a nép „józan-ságával” üzőtt frazeológiával, amelyben olyan kevés a józan-ság és még kevesebb az őszinteség. A szürke valóság az, hogy a nép, amíg politikailag nem szervezték, nevelték és ki nem művelték, a reakció céljaira könnyen kapható, kivált akkor, midőn a reakció jogát, javát boldogságát hirdeti.

Általános választói jogot, egyesülési és gyülekezési törvényt, ingyenes népoktatást, persze felekezeti alapon, a gabona-uzsora megszüntetését, a fokozatos jövedelmi adót, az adómentes létminimum megállapítását, munkás-kamarák szervezését, teljes vasárnapi munkaszünetet, a hadseregnél a szolgálati idő leszállítását: *mindezt a jót követeli a néppárt. Ha a népnek ez nem tetszenék, nem annyira józan, mint inkább ostoba volna. Hiszen segíteni akarnak rajta, tényezőt akarnak csinálni belőle. Es papjai, gazdag földesurai nyujtanak feléje jobbot. Milyen öröm, megtiszteltetés és szép jövőndő.*

Szerencséje a szabadelvű középosztalynak, hogy a reakciónak Magyarországon még nem akadt geniális (lángeszű) vezére. De ha a magyar néppárt megtalálja a maga Luegerjét, az ellenfél közönye, tétlensége, a nép elhanyagolása, jogainak fitymálása itt is válsághoz vezet.

Miért kell a katasztrófát nálunk is földözni? A haladás magyar hagyomány, a fokozatos politikai emancipáció (főlszabadítás) nálunk a történelem parancsa. A rendi Magyarország önkéntes lemondása alkotta meg a polgári Magyarországot és ennek kellett volna a magyar néppártot szerveznie. E helyett örül megszerzett jóllétének és a mélységben vergődő elemeket nem segíti, hanem visszataszítja. Ötven esztendővel a polgári állam proklamálása után csak az imént hallottuk: „Nincs választási reform!”

Azt hittük, hogy Magyarországot megkíméli a feudális (főuri) demokracia, mert itt a középosztály kezdeményez társadalmi és gazdasági reformokat, az szervezi meg a néppártot. De az egyházpolitikában kimerült alkotó ereje. Belső reakció emészti. A szocializmustól reszket, mikor a klerikalizmus fenyegeti. Az újabb kort üldözi, miközben esőndesen visszatérnek a középkor urai. Mikor a demokraciánk reakcionárius lesz, nincs nehéz munkája a reakció demokraciájának.

A zsidó újságnak e soraiból tűnik ki legjobban, mily kitűnően szerkesztette meg a néppárt azt a 29 pontos kérvényt. A zsidók félnek, mert el kell ismerniök, hogy kérvény „a nép jogát, javát és boldogságát hirdeti.” Kimondja nyiltan azt is: „Ha a népnek ez nem tetszenék, ostoba volna.”

Igen értékes nyilatkozat.

A kormánypártiak és Magyarország összes liberális tényezői eddig mindig úgy festették le a néppárt elveit és működését, hogy a néppárt a népet nem felvilágosítja, jogairól és kötelességeiről nem kitanítja, hanem, hogy elbutítja és saját önző céljaira használja ki.

De ime, a liberálisoknak ez a véleménye újabban megváltozott. A kormány koncáért lelkesedő és a hatalom árnyékában sütkéző „Pesti Hirlap” ökönyi könnyeket hullajt a néppárt terjeszkedése miatt és kétségbeesett jajgatást és „gezéreszt” csap a miatt, hogy a néppárt a nép legéletbevágóbb szükségleteinek kielégítését követeli folytonos kérvényezéssel a képviselőházban.

Fáj a zsidóliberalizmusnak, hogy a néppárt a népet kitanítja jogairól és kötelességeiről úgy, hogy ma már a magyar népet — a hová csak a néppárt eszméi elhatottak (pedig hová nem hatottak el?) nem lehet liberális hazugságokkal a kormánypárt és a zsidók engedelmes táborába bolondítani. A nép nem üres beszédet, hanem tetteket akar azoktól látni, kik magukat a nép barátaiul adják ki.

És az a rövid idő mely alatt a néppárt a magyar nép bizalmából az országgyűlésen működött, számtalan bizonyítékot nyujtott arra, hogy a néppárt fölismerete a nép bajait és a nép igaz ügyeért és jogos érdekeiért száll sikra, nem törődve az ellenség gunyaival, kicsinyléseivel és szembeszállva a hatalom üldözéseivel.

És épen ez volt az, a mi a néppárt elveinek elterjedését előidézte, úgy, hogy az a zsidóliberális had, amely bennünket semmibe se vett, ma már kétségbeesetten követeli, hogy a kormány ne engedje a néppárti sajtótermékek terjesztését és a néppárti gyűlések megtartását, bár ez a jogunk törvényben van biztosítva számunkra.

Csak hogy minden erőszak, minden üldözés hiába való, mert (mint ezt a liberálisok maguk is beösmérik) a liberálisizmus istentelen tobzódásának és hatalmának — mellyel annyiszor visszaéltek — végórája közeleg s a magyar népre egy szebb jövő hajnala pirkad és Isten segítségével Magyarország ismét keresztény lesz.

De hogy ezt a fölséges célt minél előbb elérhesük, mindazon községek, amelyek még nem adtak be kérvényt a képviselőházhoz, szerezzék meg a 29 pontból álló kérvényt, hordják szét a községben, irassák alá minden felnőtt férfival s nyujtassák be a képviselőházhoz.

A ki a lapok szerkesztőségéhez 10 krajcáros levélbélyeget beküld, annak megküldjük nyomtatásban a kérvényt, úgy, hogy csak alá kell írni.

Ha az aláírók a kérvényre nem férnek rá, varranak hozzá tiszta papírost s azon folytassák az aláírást.

Királyi temetés.

Királyi párt temettünk a múlt pénteken, az ősbudavárban. Még pedig igazi Árpádvérbeli fejedelmet, ősi magyar vért.

III. Béla magyar királynak és feleségének, antióchiai Annának volt a temetése. Nem most először. Réges-régen, hajdanán, mikor még boldogabb volt a magyar, akkor temették a királyi párt először.

Ezelőtt hétszáz esztendővel, az Árpádházi királyok székesvárosában, Székesfehérvárott helyezték őket nyugalomra, nagy fényvel, pompával és igazi fájdalommal. Mert szerette a magyar nép e királyi párt.

Sok szenvedésen ment azóta keresztül a nemzet. Hányszor üzte el a pogány ellenség meleg tüzhelyétől! Hányszor dulta föl városait, vitte rabságra fiait, tapostale vetéseit! Székesfehérvár is a pogány török kezére jutott. Szent István ősi templomát lerombolták. A királyi sirbortot is földülták. Még a helye is feledésbe ment a fényes templomnak. A kegyelet számtalan emléke is elveszett. Csak a régiségtudós hozhatott napvilágra belőle egy keveset.

III. Bélának és feleségének csontjaira is véletlenül akadtak rá. A föld alul ásták ki Székesfehérvárott, midőn sz. István templomának alapjait keresték. Csak a kőkoporsó fölírása fedezte föl, kinek hamvai vannak a sirban. Így került III. Béla és felesége hétszáz esztendőse teste ismét napfényre.

A drága ereklyét Budára hozták.

Dicsőségesen uralkodó királyunk intézkedett, hogy elődjei számára a budavári koronázó templomban díszes sírhely állíttassék s ott helyeztessék ünnepiesen nyugalomra a királyi pár.

A temetés múlt pénteken volt. Előtte való két nap a hamvakat rejtő koporsók közszemlére ki voltak téve a Mátyás templomban.

A temetést *Vaszary* Kolos hercegprímás végezte, *Hornig* és *Steiner* püspökök és sok pap segédletével.

Jelen voltak a kormány, a főpapi kar, a protestánszuperintendensek, képviselők, főrendiházi tagok, tábornokok, sok megye, város és káptalan küldöttei, főispánok, alispánok, egyetemi tanárok stb. stb.

A hercegprímás a gyászszertartás után hosszabb beszédet mondott, melynek folyamán emelkedetten emlékezett meg III. Béla magyar királyról.

A gyászszertartás imával végződött.

Az egri érsek pásztorlevele.

Samassa József dr. egri érseksége 25-dik évének betöltése alkalmából egyházmegyéje papságához pásztorlevelet intézett, a melyben összehasonlító pillantást vet multra és jelenre s különösen mostani viszonyainkat világítja meg igen élesen. Ekképen szól:

A hol az Úr félelme eltűnt, a felebaráti szeretet kihűlt: az igazság legerősebb alapja omlott össze; *igazság nélkül* pedig, megmondták már az ó-kor bölcsői, üdvös államélet nem gondolható. Akkor nem a becsület, de az érdek lesz mindenben döntő s fölülkerekedvén az érdekek általános uralma és hajszája,

minden jogbiztonság meginog, a kötelességérzet ébrentartására a büntetés félelme hatástalannak bizonyul.

Az igazságnak, mint minden más erény alapforrásának tisztelete mértékétől függ első sorban az államok boldogsága. Az igazságszeretet megvédi a gyöngét minden jogsérelemtől s az egyenlőség alapján a legfelsőbb s legalsóbb osztályokat egyenlő jog alá fogja, vagyis ugyanazokat a törvényeket szabja elő mindannyinak s a törvény előtt egyenlővé teszi mindannyit. Méltóságban, rangban különbözhetnek, de nem a törvények előtt. A törvények tisztelete az államok erőssége; az igazság elhanyaglása az államok veszedelme. A kormányzatot tehát nem az önzés, hanem az igazság szellemének kell áthatnia; *egyesekek vagy csak egy töredék szolgálatára nem szabad szorítkoznia*. Hol a kormányzásban a polgárságnak csak egy részével gondolnak, nem törődve a mással, ott az államéletben a legveszedelmesebb bajok, meghasonlás, viszály, gyűlölködés ütnek ki. Megengedhetetlen azért, hogy akármiféle *párt emberei* jó-rozsz eszközökkel hatalomra vergődve, elkapatott göggel hatalmaskodjanak; kényők szerint igaztalanul kedvezzenek egynek, sujtssanak mást; az óvatlanokat behálózzák, övéiket kitüntetésekkel emeljék; a hatalom megszerzésében, az előnyök kizsákmányolásában semmi bűnös üzelemtől vissza ne riadjanak s mint valami leigázott ellenséges város fölött önkényüket szabják törvényül.

Allampolgári jogaiba senkit megrövidíteni nem szabad, mintha az államférfiúi hivatottság a cselofságok merészségében, a kormányzói hatalom a jogfosztásban állana; és nem szabad a vélemények, meggyőződések különbözősége miatt senki ellen gyanút, gyűlöletet szítani. Komoly férfiú nézeteltérés miatt nem is vesz senkit és soha ellenségszámba.

A bölcs, a komoly, jellemes és hivatott államférfiú előtt első azért mindenben az igazság; ebben ragyog föl legfényesebben minden erény s valódi nagyságra és dicsőségre csak az igazságszeretet emel.

Általános mindenütt a panasz, hogy *nincsenek nagy férfiak*, hogy az idő az elődökben kimerült, erős jellemeiben meddő a kor, a kik minden kicsinysegen fölülemelkedve, magas eszményekért hevülve, a közjóért lángoló, munkás kitartással a közügynek méltó, hivatott vezérei lennének, önzetlen odaadással, önérdükük föláldozásával nem a hizelgésben, a szolgálai készségben, nem az érdemtelen kegyosztásban, de munkában, kitartásban, elvhűségben, bátor tettekben lelve lelki megelegülést. Lelkes, jellemzilárd férfiak csábokkal szemben hajthatatlanok, veszedelmekben rettenthetetlenek, a törvények letéteményének hű őrei, a jog törhetetlen bajnokai, az állam tekintélyének rendíthetetlen védelmezői. Ily férfiakra van szükség a kornak s nem oly támaszokra, kik sorsuk s a jövő reményének aggodalmával alattomos utakon járnak, a nyilvánosság előtt titkolóznak, hallgatnak, szemet hunynak, eltűnnek mindent, szolgálnak mindenkit, csak céljukhoz jussanak; kiknél a tétlenség bölcsesség, az erélytelenség előre látó tartózkodás, a bátorsághiány ovatosság.

Midőn a téves tanok újabb és újabb vészes eszméi mindinkább megmételtyezik a szellemeket, az erkölcsöket, hangzatos hazug szólásokkal ámitják a népet, az igazságnak, jognak, becsületnek fogalmát meghomályosítják s elkeseredett küzdelemben hajtják egymás ellen azokat, kiknek az emberiség üdvére egy akarattal kellene összetartaniok; midőn a közügyek kezelése az alakoskodás művészetévé fajul, valónak kóholják, a mi nem az, vagy hamis színezetben tűntetnek föl mindent és a közjó előmozdításának ürügye

alatt, mesterkélten örökös ünnepeztetés zajában csak a maguk dicsőségeért, a maguk hatalmáért küzködnek az emberek: a közügyek élén nagy tehetségű, kiváló képzettségű, elszánt férfiaknak kell állniok. Gyávaság még senkit sem tett halhatatlanná.

Végül papságát buzditja: Haladjatok tovább is a megkezdett uton, s hiven eddigi feddhetetlen multatokhoz, a becsület és jámborság legyen életszabályotok. Ragyogja be éltetek a tudomány, s tudománytok fényét emelje éltetek. Erényben, jó tettekben s főleg könyörülő szeretetben példaképül tündököljete. Semmi sem emeli közelebb Istenhez az embert, mint a jótékonyosság, nincs nagyobb szerencse, mint ha tudunk s nincs bennünk semmi jobb, mintha akarunk segíteni mennél többeken. Egyeneslelkűséggel, hiteszilatársággal az isteni igazságok megrendíthetetlen alapján erősen álljatok, hogy Krisztus ügyének munkálásában sem a kegyek meg ne szédítsenek, sem az élet ama veszedelmei, bajai, melyek az akaratot megzibbasztani, megtörni szokták, el ne csüggeszsenek, nem a szükölködés, nem a mellöztesítés, nem a világ gyűlölete, rágalmi s ezek alapján meghallgatástok nélkül ellenetek szórt igaztalan vádjai. Ez az a lélekszilárdság, ez az a kitartás, mely Krisztus bajnokaihoz egyedül méltó, ki csak jó harcot harcolva győzedelmeskedhetik.

A néppárt üldözése.

A mult pénteken egy ítélet hangzott el Trencsén megyében, néppárti emberek fölött. *Rakovszky* István és *Zmeskál* Zoltán néppárti képviselőket két heti fogságra és 100—100 forint pénzbüntetésre ítélték.

Ez az ítélet teljesen megfelel annak a közigazgatási gyakorlatnak, mely csak Trencsénben és Honoluban divatos s melynek célja a megrettentés, az elijesztés.

Még 1896-ban történt, hogy a néppárt a trencsénmegyei Várnán népgyűlést rendezett, melyen *Zichy Nándor* gróf elnökölt.

A népgyűlésen a hatóságot *Rada* Ignác zsolnai szolgabíró képviselte, kiben nagyon forrott a virtus, olyképen szerezni érdemet, hogy a gyűlést lehetetlenné teszi. Mert Magyarországon az ilyen börtönre méltó törvényszegések is érdemszámba mennek. Főképp pedig *Szalavszky* főispán megyéjében.

Rada tehát különféle kifogásokat fundált ki a gyűlés megakasztására. Belekötött mindenbe és mindenbe, csakhogy ürügyet nyerjen a gyűlés fölözlatására. Utóbb azt tette meg, hogy mikor *Zichy Nándor* beszélt, mögéje esendöröket állított, föltüzött szuronynyal. Ez kihozta a gyűlés rendezőit sodrúkból s kérdőre vonták Radát ez intézkedés miatt. Különösen *Zmeskál* és *Rakovszky* vették elő a tejjeszajú szolgabírót. A szolgabíró dühében a gyűlés fölözlatását rendelte el. De rendeletét senki se hallotta, mert csak távolról integetett. Később aztán írásban adta ki a fölözlató rendeletet, amelynek vétele után azonnal félbe is hagyták a gyűlést.

Ekkor jött a hire, hogy a szolgabíró többek előtt részegeknek mondotta az emelvényen levőket. Erre *Zmeskál* és *Rakovszky* fölkeresték a szolgabírót és kérdőre vonták. *Rada* a község házához hívta őket. Ott heves jelenet fejlődött ki *Rada* és a két képviselő között.

Rada e miatt pörbe idézte *Rakovszkyt* és *Zmeskált*. A tárgyalást a mult héten tartották Trencsénben.

A tárgyalás alatt számtalan tanu igazolta, hogy *Rada* hivatalos hatalmával visszaélt, se *Rakovszky*, se *Zmeskál* nem bántották, az összetűzésnek maga a szolgabíró volt az oka s mégis elítélték a vádoltakat. Elítélték, mert néppártiak, mert Bántlynak ellenesei.

Ilyen sorsa van ma a néppárti embernek. Ahol csak lehet nyomják, sujtják, birságotják. A liberális párt másként nem tudja uralmát biztosítani, tehát fölhasználja még a legalantasabb eszközöket is. De hát igaz, mért ne használná föl? Hisz már jobban nem piszkosodhatik el. Az igazságszolgáltatás termébe is behureolni a politikát, oly büni, mely nagyon megboszulja magát. Mert ha a nép már a bírói igazságosságba se bízhatik, akkor majd maga lesz a bírója.

Ugyan meddig fog még ez a lelketlen, gonosz liberális rendszer a testünkön élödni s a zsebünkben kotorászni?

Addig, amíg a nép megmarad aljasságában s eladja magát.

A pestis.

Rémületes hir suhogott át a mult hét végén Európán.

Itt a pestis, a legrémesebb járvány, a legborzasztóbb halálnem! Bécsben már kitört! Így szólt a hir.

Képzelmű, mily ijedelem hatotta át Au zriát és a szomszédos országokat, tehát Magyarországot is.

Mert való igaz volt, hogy Bécsben valami *Bari-ch* nevű szolgálta ázsiai pestisbe esett és meghalt Most már a második áldozata is megvan Bécsben a pestisnek.

De hogyan történhetett, hogy valaki Európa közepén ázsiai pestisbe essék? Ennek a története a következő:

A pestis nevű rémületes járványnak ősi hazája egy ázsiai fekvő meleg éghajlatu ország: India. Ázsia más országaiban is dühöng a pestis, de Indiában leginkább. Ott állandóan van pestis. Az emberek százával hullanak az utcákon e járvány alatt. Nemcsak egész családok vesznek ki, de egész községek is kihalnak.

Ezelőtt két esztendővel volt különösen nagy a pestis dühöngése Indiában.

Ausztria állami költségen kiküldötte akkor a nevezett ázsiai országba egyik tudós fiatal orvosát, dr. *Müllert*, hogy a helyszínén tanulmányozza a bajt, ismerkedjék meg keletkezése okaival, lefolyásával s kutassa a gyógyító szereit.

Dr. *Müller* több hónapot töltött Indiában. A pestistől legjobban megtámadott vidékeken tartózkodott. Pestis betegek mellett töltötte idejét, gyógyította és ápolta őket, számtalan pestis-halottat boncolt. S ekkor semmi baja se lett. Mintha csak félt volna a rettenetes kór a tudós orvossal kikötni.

Müller dr. különösen a betegség csirait tanulmányozta. Rájött arra, hogy a betegséget *baktériumok*, vagy másként *bacillusok* okozzák. A bacillusok olyan apró kis állatocskák, melyeket csak a legerősebb nagyító üveggel lehet látni, de szabad szemmel nem. Ezek az apró bacillusok leginkább érintés által terjednek, de parányi voltuknál fogva néha a levegőben is úsznak, épp úgy, mint a finom porszemek, melyeket csak az ablaküvegen áttört napsugarakban láthatunk. Ilyenkor aztán természetesen be is lélegzhetjük magunkba s ezzel megkaptuk a betegséget. Más betegségnek is van baktériumai. Van baktériuma a veszettségnek, a kolerának, a tüdővésznek stb. Ha aztán

valamely betegségnek baktériumait valaki megkapja, az megkapja az illető betegséget is.

Dr. Müller Indiában a pestis bacillusaitól megtudta magát őrizni. Bár a legfertőzöttebb helyeken járt, betegekkel foglalkozott, nem kapta meg az iszonyu betegséget.

Midőn Indiából haza kellett már jönie, még nem fejezte be tanulmányait. Hogy tehát itthon is folytathassa, hozott magával pestis-bacillusokat. De természetesen jól elzárt edényben, nehogy a ragály kitörhessen. Bécsben aztán kapott egyik kórházban egy szobát, mely az ő műhelyét, tanulmányozó szobáját képezte. Ezt a szobát csak pestis-szobának nevezték. Ott helyezte el a pestis-bacillusokat s végzett velük különféle kísérleteket Erejét, hatását állatokon tanulmányozta. Főképen házinyulakra, patkányokra és galambokra vitte át a betegséget s figyelte jelenségeit. Ezek az állatok birnak legnagyobb fogékonysággal a pestis iránt. Mert tudni kell, hogy a pestis nemcsak az embereket ragadja ám magával.

Volt annak a pestis-szobának egy *Barisch* nevű szolgálója, ki a szobát söpörte, tisztogatta és rendben tartotta. *Barisch* rendetlen, vigyázatlan és iszákos ember volt. Az elővigyázati rendszabályokat bizonyára elhanyagolta, mert a mult héten kitört rajta a pestis. Vigyázatlansága következtében megfertőztette magát.

Müller dr. azonnal fölismerete a nagy veszedelmet s hogy a betegség tovaterjedését megakadályozza, ő maga vállalkozott *Barisch* ápolására. Aki annyi pestis-beteget ápolt, az nem félhetett az egyetlen bécsi betegtől. Mellette voltak még ápolónők *Hochegger Johanna* és *Pecha Albina*.

A leggondosabb ápolás se tudta *Barisch*t megmenteni, amihez hozzájárult az is, hogy a részegeskedés elgyöngítette szervezetét s az ilyen emberek mindig fogékonyabbak a betegségek iránt. Ez a mult pénteken történt. Még ugyanaz nap délután Müller betegnek jelentkezett. Az ázsiai pestis jelei mutatkoztak rajta. Tehát ő, az orvos, ki a betegség fészében anynyi beteget ápolt, gyógykezelt és boncolt s a veszedelmet szerencsésen kikerülte, most őt is megragadta az iszonyu járvány. Betegség jelei mutatkoztak az ápoló nőknél is.

Müller dr. megbetegedése egész középső Európában rendkívüli izgatottságot keltett. Attól tartottak, hogy nem tudják a pestis tovaterjedését megakasztani. Főkép nagy volt az ijedelem szombaton reggel, amikor annak hire terjedt el, hogy Müller dr. valamint a két ápoló már meghaltak.

Ez a hir azonban csak vaklárma volt. De Müller azért még se került ki a halált. Vasárnap reggel meghalt.

Müller az első pillanattól tisztába volt azzal, hogy meghal, mert jól tudta, hogy akit a pestis egyszer megragadott, azt többé nem ereszti el. De ezért nyugodt volt. Szombat délelőtt eszméletén kívül volt, de délután magához tért. Ekkor a mellette levő apácának lediktálta végrendeletét, gyónt és áldozott. Így készült el a halálra. Emellett önmagán is egyre figyelte a betegség tüneteit s minden tapasztalatát, érzését ő maga leírta. Minden percben megmérte testének hőfokát s azt is feljegyezte. Szóval Müller doktor magasztos hivatása közben úgy halt meg, mint egy hős, ki az utolsó pillanatig forgatja a kardot.

Még egy áldozata van eddig a pestisnek Bécsben. Az ápolónők közül *Pecha Albina* állapota is reménytelenné vált. Kedd reggel véreset kezdett köpni, ami a pestis biztos jele s szerdán ő is meghalt.

A pestis fölléptének hírére Bécsben a legszigorubb intézkedéseket fogantatosították, hogy terjedését meggátolják. Amit biztosra is vesznek.

Budapesten is megtették a szükséges intézkedéseket, hogy ha netán mégis föllépne s ide is átjönne, ne találjon készületlenül bennünket. Nyomban három szükség-kórház építését kezdték meg.

Az Isten tavoztassa tőlünk a veszedelmet!

Szentlélek kegyelme. Folyó hó 16-án a körmöcbányai Sz.-Erzsébet-temp'omban két leheránus nő: *Kafka Janka* és *Sitovszky Teréz* a római katolikus hitvallást Jozif László segédlelkész kezébe letette.

Kimutatás. A Nyulason tervezett Szent-Sziv templomának építési alapja volt az utolsó kimutatás 7622:37 forint. Ehhez ujabban következő kegyes adományok járultak: 1. Fekete-városból Sopron megyéből özv. Hölcz M. 50 kr, 2. Csepelről, Budapest mellett Petz Ferenc egyházi ismét 50 kr, 3. Német-Bérlől Pozsonymegye Hoboth József 50 kr, 4. Nagyszombatból M. Gabriella Orsolyita-zárda főnöknő által 6 frt. 5. Peremartonból, Berhida mellett, Kovács József erdőőr és neje 1 frt. 6. Pápáról Orbán Gyula földmives 1 frt. Nyuláról offertórium 88 kr. Tehát az építési alap jelenleg 7632 frt 75 kr. — Ugyane jámbor célra ft. Dr. Hahnekamp kerületi Esperes védenyi plebános tiz, ftdő Stéger István cibakházai plebános ur 15, egy másik plebános ur 20 szent misét sziveskedtek elvállalni. Nyulas, 1898. okt. 23. Isten fizesse meg! *Házay Lajos*, plebános.

Lomha nép. Ahol a nép lomha, közönyös, ott a zsidó megszedi magát, míg a kereszténység fogy, szegényedik, nyomorog. *Esztergálban* is ilyen lomha nép lakik. De nyomorog is ám! Hanem a zsidója, ah, annak paradicsomi élete van. Nyolc év óta lakik a községben s e nyolc esztendő elég volt arra, hogy földeket, szőlőt, parádés fogatot szerezzen. Pedig mikor letelepedett a községben, semmije se volt. Ugy nézett ki, mint egy rongyos vándorló legény. Most már boltos, korcsmáros, pálinkafőző és regálébérlő egy személyben. Nem sokára földesur lesz. De hát úgy kell annak a lomha népnek. Ily könnyen csak a maffa nép között tud boldogulni még a legügyesebb zsidó is.

A Pallasz-Lexikon hirdetéseivel valósággal előzőnlük a római kat. papságot. Majd minden héten alkalmatlankodnak nála és nyafognak, hogy vegye meg e könyvet, mely csak 96 forintba kerül. Mi csak arra hívjuk föl a főtiszt. papság figyelmét, hogy a Pallas-nyomdából kerülnek ki amaz ujságok, melyek az egyházat és a papságot napról-napra valóságos élvezettel mocskolják. A „*Magyar Hirlap*”, az „*Esti Ujság*” és „*Friss Ujság*” azok a lapok, amelyek nem fogynak ki a papság becsméréseiből. A leg-súlyedtebb zsidó lelkiismeret nyilatkozik meg minden sorukban, egész irányukban. Szakadatlanul terjesztik az erkölcsi pestist. Minden eszközt megragadnak, csak-hogy a katolikus papság tiszteletét a sárba gázolhassák. Rothadó lelkük büze árad hasábjairól. Ez a három ujság a legpiszkosabb a fővárosi sajtótermékek

között. S nyomda Krisztus most ez minden szeretné lehet. F hogy a aajtót be

Ko sok pénz teremthe nevet. D Még Tar Kossuth címén eg is fuldok Az ezide hetők ar saságná nehány ben, hog zetet mé időközbe épp ez i viszonyo együttes sal a tá

Az joga és szerint a nak.) k kicsit és eredmén maga akból egy feleségén büszkén kopaszfe kérdés r Tehát r ebéd és — Két

A kezmény gyárfelü leszállít mutat es sebbek többnyir hogy eb munka szöveggy órára sz textilgyá 10 órai szágban leszállít hátrányá

között. S mind a három gyalázatos lap a Pallas-nyomda tulajdona. Ugyanezen nyomdában készült a Krisztust lövöldöző Goldstein Számi kalendárium is. S most ez a nyomda 96 forintos lexikonját a fertőzet minden sarával tele dobált katolikus papság nyakába szeretné akasztani! Ennyire szemtelen csak egy zsidó lehet. Fölvívjuk erre a katolikus papság figyelmét, hogy a Pallas-nyomda kiadványai előtt ne feledje az ajtót bezárni.

Kossuth Ferenc üzlete. Kossuth Ferencnek sok pénz kell, nagyon sok. Hogy e sok pénzt előteremthesse, különféle vállalatokhoz adta oda a Kossuth-nevet. De ezek a vállalatok mind válságba jutottak. Még Tarnóczy főcskendő gyára is megbukott, mióta Kossuth igazgatta. *Hazai általános biztosító társaság* címén egy biztosítási intézetet is létesített, de már az is fuldoklik. Mint egy biztosításügyi lapban olvassuk: Az ezidei jégüzlet őríási veszteségei sehol sem érezhetők annyira, mint a *Hazai Általános biztosító Társaság*nál. Már a tavasszal bukófélben volt, de akkor néhány társaság feleségülésére sietett, abban a reményben, hogy szolid és takarékos üzletvezetéssel az intézetet mégis fen lehet tartani. Ezt a tervet azonban az időközben beállott körülmények lehetetlenné tették és épp ez intézetek gondolkoznak most azon, hogy a nehéz viszonyok közé jutott Hazait továbbra is fentartsák-e együttes támogatással, vagy egy tisztességes leszámolással a társaság üzletét feloszlassák?

Az eredmény. A szónoknő a nők szavazati joga és a nőemancipáció (nők egyenjogúsítása, mely szerint a nőknek ép oly jogaik vannak mint a férfiaknak) kérdésébe igen belemerült. Most megállott egy kicsit és kérdezé azután: „És mi lesz az emancipáció eredménye?” Csöndes mosolylyal körülnézett és épen maga akart a kérdésre válaszolni, midőn a tulsó sarokból egy kis emberke, aki már teljes 2 órát várt a feleségére, fölszólalt: „Én tudom!” — „Ugy,” monda büszkén az „uj” nő a szónoki emelvényen. „A kis kopaszfejű ur ott tulról azt véli, hogy a ma tárgyalt kérdés megoldását tudja. Mi meg akarjuk őt hallgatni. Tehát mi lesz az emancipáció eredménye? „Hideg ebéd és rongyos gyermekek,” ordította a kérdezőtt. — Két pernyi idő alatt a gyűlés föloszlott.

A munkaidő leszállításának csak előnyös következményei voltak Svájcban, mint dr. Schuler állami gyárfelügyelő jelenté. A gyapotfonóban a munkaidő leszállítása se bérben, se munkaeredményben nem mutat csökkenést. A gyapotszövődékekben még előnyösebbek az eredmények és a selyemszövődékekben legtöbbször már 10 órai munkaidőre tértek át, anélkül hogy ebből károsodásuk lenne a munkásoknak vagy a munkaadóknak. Nemrégén Krefeldben is a fonó- és szövőgyárosok szövetsége a munkaidőt 11 órától 10 órára szállította le. A mühlhauseni (Elszász) nagy textilgyárakban pedig már évek óta be van hozva a 10 órai munkaidő. Ha pedig Svájcban és Németországban csak üdvös eredményei voltak a munkaidő leszállításának, akkor a mi hazánkban se lehet az ipar hátrányára a munkaidő törvényes leszállítása.

A német császár és a „Germánia.” Tudvalevőleg legutóbbi beszédjében Oeynhausenben (Westfália) fegyházzal fenyegette a német császár a sztrájkoló munkásokat. A „Germánia” imígyen felel a hatalmas császár beszédjére: „Még gondolni se lehet rá, hogy a birodalmi kancellár a birodalmi gyűléshez törvényt nyújtson be, mely ily drákói határozatot szószerint magában foglaljon. De ha mégis megtenné, akkor előre is beismerni kénytelen, hogy legcsekélyebb kilátása sincsen elfogadásra. Mi a sztrájkot súlyos bajnak tekintjük, minthogy mindig mind a két félt károsítja; de ez a munkásoknak utolsó eszköze, mellyel igazságtalan és sérelmes munkafeltételek ellen védekezhetnek, oly fegyver, melyet már a természetjog adott az ember kezébe. De a munkásoknak az alkotmányos egyesülési jog szabadságánál fogva joguk is van a sztrájkot előkészíteni, egymást erre felszólítani és „izgatni,” épenugy, amint a vállalkozóknak joguk és szabadságuk van szindikátust, ringet, sztrájkbiztosítást alapítani. Hogy a centrum oly törvényt elfogadna, mely egyoldaluan a sztrájkra izgató munkást fegyházzal sújtja, az előre is ki van zárva, épen ugy, amint ellenzi az egyesülési szabadságnak eltörlését. A szociáldemokratákkal és a szabadelvű baloldallal s talán a nemzeti liberálisok nagy részével a centrum el fogja vetni az ily rideg határozatot.” Merjen ami néppárti sajtónk is ily nyíltan és erélyesen a nép érdekeiért a hatalmon levőkkel szembeszállni és akkor a jövő választásoknál nincs az a pénz és erőszak, mely a liberális kormányt és párt bukását föltartóztathatná.

Felelet a császárnak. Kölnben október 4-én szentelték föl az új katolikus „munkásotthonot.” Jelen voltak a kormány és a város képviselői. Dr. Schmitz fölszentelt püspök, miután fölvívta a munkásokat, hogy ne térjenek el a törvényes rendtől és hüök legyenek a pápához és a császárhoz, a következőket mondá: „A buzgó, tevékeny közreműködés szellemét is kell ápolni. Ez szükséges, különösen itt Kölnben is. Mindnyájunknak közre kell működnünk. Mindenkinek részt kell venni, mindenkinek véleményét szabadon kell nyilvánítani, hadd tudjuk, mit és miként akar javítva látni? Ha olyan törekvések támadnak, melyek a munkást elnémitani akarják, akkor azt mondjuk, hogy az maga is elveszettnek hiszi ügyét, ki a munkást a politikai életben elnémitani kívánja. Mi azt akarjuk hogy lépjen elő a munkás az ő kívánságaival, mondja meg, m. követel helyzete javítása érdekében. Senki se kívánít hatja, hogy a munkás elnémitassék. Ha követelése igazságtalanok és kivihetetlenek, akkor majd helyt állunk. Nem erőszakkal, hanem az igazság és fölvilágosítás hatalmával fogjuk az ellenfélt legyőzni. Ezen szellem legyen az, mely e házban uralkodjék. Ne felejtsek, hogy önöknek is közre kell működni. Aki nem akar rozsdásodni, az ne vesztegeljen, mondja egy közmondás.” — Nem mulaszthatjuk el ezuttal megírni azt is, miként építik Kölnben a katolikus „munkásotthonokat.” Egy társulat alakult 57 férfiból és nőből, mely elvállalja a munkásotthonok építését. A katolikus munkásosztályok azután teljesen tetszésére van bízva, hogy átvegyék a kész házat és így lassanként tulajdon háznak birtokába jussanak. Mikor látják már be ami nagyjaink, hogy a munkásnépnek anyagi helyzetének társadalmi uton való rendszeres javítása és az ehhez való aránylagos hozzájárulás van olyan keresztény és hazafias kötelesség, mint a loyaltás, a magyar nyelv terjesztése stb? Koránt se tettünk még eleget keresztény kötelességünknek, ha néha napján kényte-

len-keletlen egy kis alamizsnát dobunk az éhezőknek, hanem szoros kötelességünk úgy törvényhozási mint társadalmi uton minden erőnkől oda hatni, hogy minden szegény becsületes munkájából megélhessen és mindazon jogokat élvezze, melyekre szent vallásunk szerint joga van. Minden kereszténynek tehát erőlyesen követelni kell az általános, közvetlen és titkos szavazati jogot, mert akire a haza nevében súlyos terheket és kötelességeket rovnak, az nem maradhat jogtalan pária! . . .

Másutt és nálunk. Bécsben bizottság alakult, hogy megszüntesse azt a valóban nagy botrányt, hogy zsidók keresztény ájtatossági tárgyakkal kereskedést üzhessenek. A schulchanaruch megtiltja zsidóknak ájtatossági cselekedeteiknél használt tárgyakat akumnál (kereszténynél) vásárolni. Mi keresztények ebben is elnézőbbek vagyunk. Sokan közülünk a zsidó bazároknak veszik imakönyveiket vagy szent képeiket stb. Különösen a bucsujáróhelyeken árult cikkek kereskedelmét ragadták a zsidók kezökbe. A bódékban melyek a kegyhelyek templomait körülveszik, ritkán látni ugyan amaz „érdekes” arcot, mert legtöbbször keresztény árusítónöket alkalmaznak. De az üzlet s így a haszon is a zsidóé. Bizottság alakult tehát Bécsben, mely már eddig is erőlyes agitációt kezdett. Ez agitáció egyelőre azt eredményezte, hogy ösmeretessé lett néhány keresztény cég, melyek ájtatossági cikkeket készítenek és azokat úgy nagyban mint kicsinyben forgalomba hozzák. Az agitáció legközelebbi feladatául tüzte most amaz áruk tárgy-jegyzékének összeállítását, melyeket kizárólag zsidók szállítanak. — A bizottság később egy kérvényt fog benyújtani, melyben az illetékes hatóságokat kéri, hogy zsidóknak tiltsa el keresztény ájtatossági tárgyakkal való kereskedést. S mi nálunk? Mi nálunk még a katolikus lapokat és folyóiratokat is a katolikus nyomdák mellőzésével lutheránus és szabadkőmives nyomdákban nyomtatják. Ilyen csekély nálunk a katolikus vallási és szociális érzék.

A lakáshiány megszüntetéséhez. Nemrég a katolikus bajor Pfalzban levő Kaiserslautern és Frankenthalban az ottani kerületi hatóságok kezdeményezésére előkelő katolikus polgárok egyesültek és házépítőszövetkezeteket alapítottak, munkáslakházak, illetve lakások építésére. Ezen példát most Neustadt is követi. Nemrég ott is megalakult egy házépítőszövetkezet, mely föladatává tette, hogy olcsó és egészséges házakat épít a munkások, kisebb alkalmazottak, szolgák stb. részére. Egy-egy ház ára 2 ezer márka. Ez összeget a munkások csekély évi részletekben törleszthetik. Nincsen város Európában, melyben oly nagy lenne a hiány munkáslakásokban és oly szemérmetlen a hatóságtól nem korlátozott lakászsora, mint Budapesten. Mikor fogja a mi társadalmunk belátni, hogy saját jól fölfogott érdekében cselekszik, ha megszünteti a lakásnyomort és a ragályos betegségek terjedését csökkenti, ha a munkást házhoz segíti, háztulajdonossá teszi. Lenne csak minden munkásnak saját háza, fittyé hányra a szociáldemokraciának a magántulajdont megszüntető törekvéseire? Jajveszékelnék nálunk a szociálisták terjedése miatt, de tenni nem tesznek ellene semmit se s mindent csak a csendő és a katona a népből kerül ki és így nagyon könnyen érvényre juthat a közmondás: „Két

vége van a botnak*! Alakítsunk mielőbb minden városban katolikus munkásházépítő szövetkezeteket!

A ki nem ismeri saját vagyonát. Mr. Astor, az amerikai milliomos 3 millió forintot felüli évi jövedelemmel bír, s magában New-York Citiben oly kiterjedt üzletei vannak, hogy 52,000 ember számára kell hivatalos helyiségekről gondoskodnia. És tényleg számtalanszor előfordult már az, a mi különben ezen-tul is megeshetik rajta, hogy New-York valamelyik városrészeiben bolyongván s valamelyik üzletbe betér-vén, nagy meglepetésére arról értesül, hogy az az üzlet az övé. Van üzlete nem egy, melyet még soha-sem látott s csak azt tudja róluk, hogy jövedelmet hajtanak, melyet neki hűségesen elhoznak.

A szász kereskedelmi kamarához keserű panasz érkezett munkát-adók köréből. A munkátadók ugyanis nemrég tetemesen javították munkásaik bérét, s rövid idő elteltével ismét bérjavítást követeltek a munkások. A munkátadók nem szitkozódta a „munkások telhetetlensége” fölött, hanem kutatták az okát, mi a munkásokat követeléseikre bírta. Kutatásuk eredményeit jelentették a munkaadók a kereskedelmi kamarának. A jelentés azt mondja, hogy a munkabérek javítását fölemésztette a lakberek fölemelése. A munkátadók ennél fogva erőlyesen követelik olcsó munkáslakházak építésének előmozdítását. Szászországban tehát már a munkátadók követelik az olcsó munkáslakházakat. Reméljük, hogy nemsokára hazánkban is pirkad munkátadó körökben s belátják, hogy saját érdekekben cselekszenek, ha a munkásokat tisztességes lakáviszonyokhoz segítik.

Győzelmes pincérnök! A nemrég Neuenburgban megtartott szövetségi lövészünnepségen, mely a legnagyobb hazafias ünnepség Svájcban és 10 napig tart, a pincérnök botrányos kiszaroltatásuk miatt sztrájkoltak, megtagadták a munkát, és győztek. A leányok oly keveset kaptak enni, hogy míg reggeltől estig ezeket szolgálták ki, ők maguk éheztek. De amidő az ünnepség vendéglőse az utolsó napon, mert csekélyebb volt a látogatás, meg épen 50 centimet is le akart huzni bérökből, megtagadták a további kiszolgálást, és pedig épen akkor, amidő már a vendégek asztalhoz ültek, hogy ebédeljének. A pincérnök a csarnok közepén jöttek össze és dalokat zengtek, míg a vendéglős, a rendezők és az éhes vendégek kétségbe voltak esve. Erre az ünnepség elnöke akként vetett véget a sztrájkknak, hogy a lányoknak 1 frank jutalmat biztosított, valamint az utazásiköltség visszafizetését. Elérvén a pincérnök céljukat, megkezdték ismét a kiszolgálást.

FEKETE KÁROLY úr a magyar királyi szab. osztálysorsjáték fő-elárusítója lapunk mai számában közzéteteszi a III. oszt. sorsjáték huzásának tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

A magyar királyi szab. osztálysorsjáték igazgatósága lapunk mai számában közzéteszi a III. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A német császári pár utazása. Vilmos császár jeruzsálemi útjában betekintvén Konstantinápolyba is a török szultánhoz, igen meleg és rokonszenves fogadtatásra talált. A hajó kikötőnél maga a szultán fogadta a császári párt, azután földiszított utcákon át a számára nagy fényvel berendezett palotába vitte. A vendégek tiszteletére különféle mulatságok voltak. A díszebédeken a császár felesége is részt vett, a szultán jobbán ülve, ami nagyon szokatlan és rendkívüli dolog a török udvarnál, ahol a nők soha semmiféle társágban se vehetnek részt s csak a háremben tartózkodnak.

Franciaország. A francia szocialisták és a zsidók között benső az összeköttetés. A francia szocialista sajtó teljesen felhagyott a zsidó nagytökések hajszolásával s egyáltalán a szocialista eszmék terjesztésével, hanem csak a Dreyfuss-ügygel és a hadsereg gyalázásával tölti meg hasábjait. Ugyanezt teszik a többi francia zsidó lapok. A zsidó szocialista agitáció elfojtására az antiszemita párizsi ligája most mindent elkövet. Falragaszokon fölhívást tesz közzé, amelyben azzal vádolja a zsidókat, hogy a nemzeti védelmet meggyalázták, gazdasági háborút okoznak és polgárháborút szerveznek. A falragaszok fölhívják a lakosságot, hogy kedden a Bourbon-palota környékén **zsidóellenes tüntetést rendezzen.** Látni való tehát, hogy a zsidóság elbizakodottsága ellen immár a vallástalan franciák is kénytelenek tömörülni.

Angol-francia összetűzés Az angolok és a franciák összevesztek. Háborúval fenyegetik egymást. A viszály oka az, hogy *Fasodában*, egy kis arab és néger városban, mely Egiptomban, a felső Nilus folyó partján fekszik, a franciák megjelentek és kitűzték a francia zászlót. A környéken lakó néger főnököket értéktelen ajándékokkal megnyerték és szerződést íratk velük alá, hogy Franciaország főnhatóságát elismerik. Az angolok meg azt mondják, hogy Egiptom az övék s így Fasoda város is. Ha a franciák ki nem hurcolkodnak belőle, háború lesz. A franciák tagadják az angolok jogát s nem akarnak mozdulni.

HITBUZGALMI ROVAT.

Mindenszentek ünnepe.

November 1.

Augusztus római pogány császár Rómában pogány templomot épített és abban az összes, a pogányok által isteneknek nevezett bálványokat elhelyezte. E templomot *minden istenek* templomának, görög szóval: *Pantheonnak* hívták. Ebben helyt nyertek a meghódított tartományok „istenei” is, csupán a keresztények Istene nem. Mert ez, úgy mondták, még pedig helyesen, maga mellett más istent nem tűr meg.

E templom máig is fennáll, de már nem pogány templom, hanem katolikus.

A negyedik században, midőn a római birodalomban a pogány vallás helyett a katolikus lett államvallássá, a pogányok száma Rómában mindinkább gyérült, templomaik egymásután katolikus templomokká alakították át és szenteltettek fel.

A hetedik század elején a Pantheonra is rákerült a sor.

Sz. IV. Bonifác pápa, aki 607-től—614-ig kormányozta az egyházat, a Pantheonból a bálványszobrokat és képeket elvitette, a helyet kitisztította, katolikus templommá szentelte föl, a bold. szüz és az összes szentek tiszteletére. Majd a vértanuk ereklyéit is oda gyűjtötte össze, miért is azt azután a vértanuk templomának nevezték.

731-ben III. Gergely pápa elrendelte, hogy ne csak a vértanuk, hanem a többi, nem vértanu szentek emlékét is ünnepeljék meg a katolikus hívek, még pedig nemcsak Rómában, hanem az egész világon.

A katolikusok meg is ünnepelik az összes szentek emlékét külön is, mindennap más és más szentét, és közösen is, november 1-én az összeseket együttesen.

Ez ünnep első rangu. Egyike a legnagyobbaknak. A kilencedik század óta vigíliával és nyolcaddal bir. Vigíliája, azaz előnapja máig is bőjti nap.

Az anyaszentegyház ez ünnep leckéjében sz. János jelenéseinek ama részét olvastatja, amelyben az áll, hogy Izrael 12 törzséből a 12—12 ezren, összesen 144 ezren, mint Istennek hű szolgálai megjelöltettek, hogy a megszámlálhatlan nagysereg minden nemzetből és nemzetségből, népekből és nyelvekből az isteni Bárány, azaz Ur Jézus királyi széke előtt állottak és énekelték: Üdv a mi Istenünknek! ki a királyi széken ül és a Báránynak! az angyalok pedig imádvá Istent, mondák: Áldás, dicsőség, bölcsesség, haladás és tisztelet, hatalom és erősség a mi Istenünknek mindörökkön örökké amen.

Az evangélium a 8 boldogságról szól, amint azt az Ur Jézus elszámolja. Boldogoknak nevezvén. 1. a lelki szegényeket, 2. a szelideket, 3. a sirókat, 4. az igazságért éhezőket és szomjazókat, 5. az irgalmasokat, 6. a tisztaszívűeket, 7. a békességeseket, 8. az igazságért üldözést szenvedőket.

Az Ur Jézus e 8 boldogsággal illetőleg a boldogok e 8 fajtájával megjelöli a feltételeket, melyek mellett az ember boldoggá lehet, a boldogság helyére a mennyországba, a szentek közé juthat.

Rengeteg nagy a száma szenteinknek s e szenteink ez életben a legkülönbébb sorsban éltek. Vannak szenteink között királyok, királynők, hercegek, grófok, főnemések, nemesek, hivatalnokok, közemberek, kézművesek, földművesek, szegény koldusok. Vannak pápák, püspökök, papok, szerzetesek, közönséges hívők. Vannak elaggottak, éltük delén állók, ifjak, gyermekek. Vannak házasok, özvegyek, szüzek. Vannak magyarok, németek, franciák, spanyolok, olaszok, angolok stb. stb. Különféle nemzetbeliek. Vannak ártatlanok és vannak bűnbánók.

A sok különféle szentek közül álljanak itt néhány a különféle állapotok szerint.

1. **Pápák:** A 6-ik századig, tehát 500 éven át 58 pápa mindszent. Később a többi közül I. Nagy sz. Gergely 590—604. — IV. sz. Bonifác 607—614. — Sz. Deusdedit 615—618. — I. sz. Márton 649—655. — Sz. Vitályos 657—672. — Sz. Agathó 679—682. — II. sz. Leó 682—683. — II. sz. Benedek 685. — I. sz. Szergiusz 687—701. — II. sz. Gergely 715—731. — III. sz. Gergely 731—741. — Sz. Zakár 741—752. — I. sz. Pál 757—767. — III. sz. Leó 795—816. — I. sz. Paskál 817—824. — IV. sz. Leó 847—855. — I. sz. Miklós 858—867. — II. sz. Adorján 867—872. — IX. sz. Leó 1049—1054. — VII. sz. Gergely 1073—1085. — V. sz. Celesztin 1294. — V. sz. Pius 1566—1572.

2. *Püspökök*: Sz. Ignác (Antiokiában) † 107-ben. — Sz. Polikárp (Szmirnában) † 164. — Sz. Irén (Lyonban) † 202. — Csodatevő sz. Gergely (palesztinai Cezareában) a III. században; sz. Ciprián (Karthagóban) † 257. — Sz. Athanáz (Alexandriában) † 373. — Sz. Vidor (Poitiersben) † 368. — Sz. Vazul (kappadociai Cezareában) † 379. — Nazianzi sz. Gergely (Konstantinápolyban) † 390. — Arany száju sz. János (Konstantinápolyban) † 407. — Sz. Ambrus (Milánóban) † 397. — Sz. Ágoston (Hippóban) † 430. — Sz. Özséb (Cezareában) † 340. — Jeruzsálemi sz. Ciril (Jeruzsálem) † 386. — Sz. Epifán (Szalamina) † 403. — Nissai sz. Gergely (Nissában) † 394. — Sz. Optát (Milevi) † 370. — Sz. Paulin (Nóla) † 431. — Alexandriai sz. Ciril (Alexandria) † 444. — Arany szavú sz. Péter (Ravenna) † 450. — Sz. Gergely (Tours) † 595. — Sz. Patrik (Írország) sz. Remig (frankok megtérítője), sz. Ágoston (Angolország) † 604. — sz. Rupert (Worms) † sz. Bonifác (Maine) † sz. Adalbert (Prága) † sz. Fuscár, (Hamburg) † sz. Cirill (Bolgároknál) † sz. Method (Cseh, Morvaországban) † — sz. Gellért (Csanád) † — sz. Szofron (Jeruzsálem) † sz. Ildefonz, (Toledo) † — sz. Germán (Cizikus) † — sz. Nikefor (Konstantinápoly) † — sz. Adolf (Osnabrück) † 1222. — Ákos (Antiochia) † 250. — Sz. Albert (Regensburg) † 1280. — Sz. Albin (Angers) † 549. — sz. Szintbert (Frizek apostola) † 713. — Ligouri sz. Alfonz (sz. Agatta) † 1787. — Amad † 783.

Papok s rendalapítók: Sz. Jeromos, Nep. sz. János, sz. Benedek, sz. Domonkos, sz. Ferenc, (assisi). — Loyola sz. Ignác, kalazanti sz. József, paulai sz. Vince, sz. Bódog, sz. Kajetán, sz. Kamill. — Istenes sz. János, kereszttról nev. sz. János. — Sz. Rajmond Kapisztrán sz. János.

Királyok, császárok, hercegek Sz. István, sz. László, sz. Lajos, Ede, Kanut, Rikárd, Nándor, Guntrán, Henrik, Vencel, Ödön. — Kázmér hg. Imre hg. — Lipót.

Előkelő urak, hivatalnokok. Jó Károly gróf, Erenfrid gróf, Leodegár főudvarmester, Jácint főkamrás, Vandrigil főlovászmester, Mozán főerdőmester, Anasztáz államtitkár, Germán államtanácsos, Heribert birodalmi korbátnok, Dénes birodalmi tanácsos, Fulgenc főkincstáros. — Demeter helytartó, Eusták hadvezér, Evellius csász. tanácsos, Ipoly csász. testőr. Sebestyén testőrszázados. Kalocén komornik. Antiók ezredes. Győző százados, Kandid főtiszt. Puden tanácsos, Palmác polgárnagy, Szimplie tanácsos, Liberát. Emil, Pantaleon, Sándor, Kozma, Demjén orvosok.

Különböző foglalkozásuk: Guidó kereskedő, Flór aranyműves, Andronik ezüstműves, Dunsztán patkoló kovács, Marcián fegyverkovács, Baldomer lakatos, Lucius szatócs, Godrik kalmár, Konon kertész, Filemon, Arnold zenészek, Marcián, énekes, Kolos, Kasztor, Nikosztrát képfaragók, Prokul kőfaragó, Jakab asztalos, Jámbor szabó, Rajmond, Kriszpin cipészek, Nevelon, varga, Vilmos molnár és pék. Onofri takács, Kválfund pincér, Patén halász, Adorján timár, Rikárd szekeres, Gemján vendégfogadós, Kirjak szakács, Henrik hentes, Sándor, szénégető, Izidor, Albert, Nyájas Lambert, Placid földművesek, Paskál, Benedek, Mannes, Uguzo juhászok, pásztorok, Baronc gulyás, Odrán kocsis, Emilián rabszolga, Labre, Benedek, Szervul koldusok, Marin, Longin, Akác, katonák, Apronján, Artemius, Leodic börtönőrök, Ulpián, András, Julián, Majorik Plato, Szaniszló, János ifjak, Albert, Barula, Ciril, Csirjék, Dioszkor, Krescensz, Pongrác, Rudolf, gyermekek.

A női nemből. Gizella, Hedvig, Matild, Kinga, Eleonora, Etelka Ilona, Izabella, Margit, Olga, Erzsébet fejedelemnők. Ágnes, Genovéva, Veronika, Gertrud, Margit, Brigitta, Dorottya, Skolasztika, Julianna, Róza, Agota, Neszte szüzek, Aloyzia, Ida, Makrina, Franciska, Aja özvegyek. Kortonia Margit, Egyiptomi Mária, Thaisz, Pelágia, Maria-Magdolna bűnbánók.

E felsoroltakkal nincsenek elszámálva összes szenteink. Sokan vannak még. Ha mindnyáját csak névleg akarnók felemlíteni: erre egymagára is a „Magyar Néplap” egy száma kevés lenne.

E szentek a mennyben vannak, ott dicsőítik Istent és könyörögnek értünk, hogy a jó Isten kegyelmét ne vonja meg tőlünk, hanem, hogy mi e sz. kegyelem segítségével szintén feljussunk az Ur Isten boldog sz. színe elé.

Tiszteljük szentjeinket! Nagy jótevők ezek. Különös tiszteletet mutassunk pedig védő szentjeink iránt, akiknek neveit viseljük, akiket a keresztségben s a bérmlásban védőszentjeinkül nyertünk. Védőszentjeink emléknapiján járuljunk a szentségekhez s ujjtsuk meg jó feltételeinket, hogy mi is iparkodunk szentül élni.

Az összes szentjeink ünnepén zengjük mi is Isten dicsőségét: Áldassék és magasztaltassék, dicsérettessék és dicsőítettessék mindörökön-örökké!

Sz. Alajos társulata

Sz. Imre herceg, november 5.

Magyar ifjuságunk ünnepre készül; közeledik sz. Imre herceg emléknapija, november 5-dike.

Sz. Alajos társulata valjon elmaradjon-e ez ünnepői?

Nem. Ellenkezőleg, az ünneplők közt az első sorban kell helyet foglalnia!

Tiszteljük sz. Imrét. Hiszen vér ő a mi vérünk-ből, s viszont mi az ő vére vagyunk.

Magyarok vagyunk, magyar ő is. Sz. István első apostoli királyunknak egyetlen fia, szemefénye. Nagy gondnal neveltette. Sz. Gellért, a későbbi csanádi püspök volt nevelője. Szenté lett ő is, hiszen szent életű atyának fia, szentéletű nevelőnek növendéke. Az atya örömet leli a fiában. Nyugodt a lelke. Nyugodtan hajthatja fejét az örök nyugalomra; nyugodtan készülhet halálára; nyugodtan költözhetik el népe köréből, van, kire rábizza országát; van, ki gondozni fogja Krisztus hitét. Nem kell rettegnie, hogy halála után a pogányság lábra kél. Van, kinek hithűsége, erélye, okossága, Istenfélelme a keresztet nem engedi a porba tiporni. Magasan fog ragyogni a kereszt s annak árnyékában, annak tövében a nép erkölcsös lesz és marad, jóléte pedig felvirágozik.

Ünnepre hívja össze sz. István népe színe javát 1031. szept. 2-ára. Akkor fogja fiát Imrét királylyá koronáztatni. Imre már 24 éves; méltó, már koránál fogva is a korona miveltésére.

A főurak s a nép nagy örömmel sietnek Székesfehérvárra, Imre herceg megkoronáztatására.

Siettek s mégis elkéstek. A jó Isten megelőzte őket. Ő előbb koronázta meg a nemes ifjut. Az örök dicsőség koronájával ékítette.

A koronás ünnepség ünnepies temetéssé vált. Az örömkönyveket a bánat s szomorúság könyvei váltották fel. Busan szólnak a harangok, bánatos az ének. De hiába. A szent ifju a mennyből vissza nem tér. Ott imádja az Istent. Ott könyörög már az Ur királyi zsámlánál ősz atyjáért s az ifju magyar keresztény egyházért. Az ősz apa az aggódás terhe alatt össze nem

roskad, kétségbe nem esik. Bizik Istenben. Bizik a bold. Szűzben, akit tisztel s akit tisztelt sz. Imre is. A magyar nemzet nem pusztul el.

A magyar nemzet keresztény családapái előtt ott ragyog sz. István példája. Vajjon az ifjak, a leendő családfejek árván maradjanak? Nekik példaképük ne legyen? A jó Isten gondoskodott rólok is. Adott nekik példaképet s különös pártfogót. Magához vette sz. Imrét még ifjan. A magyar ifjuság hálás szívvel emelkedik Istenhez e nagy pártfogóért. Tiszteli is pártfogóját.

Tisztelje is és példáján lelkesüljön s azt kövesse.

Példaképül ragyog az ifjuság előtt az ő szüzi tisztaságával az ő buzgó áhitatával szeretetével s ragaszkodásával a bold. szent szűz iránt.

Szenteljük meg e magyar példaképünk és pártfogónk ünnepét a szentségekhez való ájtatos járulással s külön ájtatossággal! Tisztítsuk meg lelkünket s egyesítsük az édes Jézussal!

Midőn azért mondjuk: Szent Alajos, az ifjuság pártfogója, könyörögj érettünk!

Tegyük hozzá e másik fohászt is:

Szűz szent Imre herceg, könyörögj a magyar ifjuságért.

Ipolyszécsénke, up. Nagyfalú, Hontmegye

Fischer Ágoston, plebános.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Somlyóvásárhely. A kis-Roszivalt ki kell dobni a körből, mert még eltelti lelkének mételével. Gonoszkodásairól kérünk tudósításokat, hogy megrángathassuk az üstökét. Hátha helyre rándul a lelkiismerete is. — **Egy régi előfizető.** Ha nevét nem írja meg, nem felelhetünk. Ilyen ügyet e rovatban nem lehet elintézni. — **B. P.** (Nagyszombat.) Nem közérdekű. — **K. S.** (Járfa.) A budapesti újságírók egyesülete csupa zsidókból és zsidó talpnyalókból áll. Ezek becsmélik napokint ezer meg ezer újságban szent-egyházunkat, rágalmaznak papjainkat, becsmélik a kereszténységet, üldözik a vallásos népet, börtönre juttatják az igazi papokat. Ezt a népet ne támogassak. Sorsjegyét küldjék vissza. — **V. I.** (Budapest.) Eötvös-utca 7. sz. — **K. I.** (Gyanó.) Fönnebb már feleltünk. Küldjék vissza. Adja el a sorsjegyeit zsidóknak. Ugy-e most megismerik a népet, de a választáskor nem. — **P. I.** (Vác.) A számvevőszék elnöke nem képviselő. Vannak Budapesten is kereskedések, melyek régi festményeket és műtárgyakat vesznek. A Vasárnapi Újság IV. kerület Franklin-társulat. — **V. B.** (Sopron) A vizsgálóbizottság tagjait nem ismerjük. Ott kell kérdezősködni a tankönyv után. — **T. J.** (Kis-Orosz.) Ájta'os monda. Nem bizonyos igaz-e, de lehet igaz is. — **S. I.** (Káloz.) Annyi itt a munkás, hogy fele se kap helyet. — **M. M.** (Bucsa.) Derék képviselőjükkkel nem találkozhatván, magunk adtuk be. Bucsa már megtette a magáét, most a szomszéd községeket is buzdítsák. — **Cs. K.** (Peér.) Leveléből nem lehet teljesen megérteni az ügyet. Azért nem is adhatunk tanácsot. Hanem azt mondhatjuk, hogy az ügyvédek bizony fizetni kell, mert azok is abból élnek amit keresnek. — **M. J.** (Budapest.) Igen, Budapestet tartózkodik. Egyházi felsőbb-ségét nem ismerjük. — **K. D.** (Esztergom.) dvözet a szép munka szerencsés befejezése alkalmából! — **S. K.** (Vasvár.) Az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet bukás szélén áll-e, vagy se? nem lehet határozottan tudni. Más társulatok sietnek rossz hírét költeni egy verseny társulatnak, mert remélik, hogy annak feleit aztán legalább részben megkaphatják. Lehet, hogy a múlt nyári országos jégverés nagy csapás volt a kölcsönös biztosító szövetkezetre; lehet, hogy meg is rendítette. De határozottan ilyet még most nem lehet állítani. — **B. J.** (Napkor.) Aláírhatják nyugodtan. Amiazt nem bánthatja önöket senki se. Kérni szabad. Csak törvény-

telenségre vetemedni nem szabad. — **A. P.** Csak sürgesse a postaigazgatóságnál kineveztetését. Sok a jelentkező, azért soká jön sorra. — **B. J.** (Gyöngyös.) N. S. urat nem ismerjük. — **P. J.** (Bucsu-Sz.-László.) Ajánljuk dr. Zlinszky János ügyvéd urat. Lakik: IV. kerület, Rözer-bazár. — **D. Gy.** (Szelény.) Igen szép, hogy oktatja a népet. — **Z. J.** (Bácsince.) Mind a két lap szemétre való. — **L. S.** (Ada.) Az eszmeharcot nem a zsidógyerekek indították meg, hanem Krisztus urunk, midőn kimondá: „mélto a munkás az ő bérére“. És „amit egynek a legkisebbek közül tettetek, nekem tettetek“. Ezekben van a szocializmus teljes megoldása. A zsidógyerekek csak azt teszik, hogy először sietnek megszédni magukat, (megirtuk már, hogy a szociáldemokraták pénz beszedője, Wolf Adolf, most épít egy háromemeletes palotát,) másodsor meg a mások vagyonát ígérgetik (a magukét soha) a munkásnak s elégedetlenségre, törvényszegésre viszik, ami mindig börtönrel, néha halállal végződik. Amihez a népek joga van, azt meg kell neki adni, de jogtalanságra a népek se szabad vetemedni. Már pedig a zsidógyerekek nem egyszer jogtalan vágyakat keltettek a népben. Mi keresztény szocialisták azt tanítjuk, hogy a tulajdon szent, senkinek se szabad elvenni a birtokát. A zsidógyerekek meg azt tanítják, hogy a tulajdon lopás. Kinek mije van, azt ugy lopta, ugy csalta, ugy vette el embertársaitól; de dacára ezen elvüknek, még nem volt olyan szociáldemokrata, ki magán érvényesítette volna a szocializmus ez alapelvét. Pedig sok gazdag ember van közöttük. De Bebel még nem osztotta föl svájci birtokát, Várkonyi házában még nem ingyen laktak a munkások s Wolf Dolfi se írta palotáját a szolgálójára. Igaz, hogy a zsidógyerekek kiáltozásaikkal és erőszakoskodásukkal előbb fölhívták a figyelmet a szociális kérdésre, mint rendes egymásutánban rákerült volna a sor: de bizonyos az is, hogy tulkapásaikkal sokat ártottak az ügynek s legalább 25 esztendővel visszavetették. — **Sz. J.** (Köböl kut.) Lesz-e hát kiegyezés-röpirat silány népbolondítás. Maga a kormány terjeszti, hogy a népet belevigye a közös vámterület gondolatába. Ily alantas eszközökkel dolgozik a liberális tábor. — **Ifj. R. F.** (Bátokesz) Nagyobb figyelemmel tessék a lapot elolvasni. A 41-ik számban is megirtuk már. Olvassa csak el a politikai híreket. — **Z. J.** (Nagy-Cenk.) Budapesti újságírók sorsjegyei? — zsidó kompánia javára menne. Ne vegyék meg. — **K. M.** (Szentés) Hát a szentesiek mért nem kérvényeznek? Vagy önök nincsenek megelégedve a 29 ponttal? — **Sz. I.** (Kapoly) Mindenütt szépen menne a szövetkezeti ügy is, ha a nép lelkes és kitartó volna, a pap meg szívesen foglalkoznék vele. — **J. A.** (Kismácséd) Hát ne hozzánk forduljon, mert mi nem értünk rá fölösleges levelezéseket vinni. — **L. J.** (Baldog). Miféle térképet akar? Nem értjük. Hátha megvesszük s nem lesz jó?

Budapesti piac.

Gabona. Buza, hánsági 8-75—9-50. Tiszavidék 8-95—9-70. — Pestvidéki 8-90—9-65. — Fejérmegyei 8-95—9-70. — Bácskai 9-20—9-50
Rozs 7-30—7-40
Árpa takarmány 5-60—6.— Égetni való 6-50—7.—
— Sörfőzdei 7-30—8-20.
Zab 5-75—6-05
Kukoricza 5-25—5-35

Liszt.							
0	1	2	3	4	5	6	7
16 20	15 70	15-10	14 60	14—	12 90	11 70	9 80
7 ¹ / ₂		8	Korpa finom		goromba		
7-50		5-60	4-10		4-20		

Hüvelyesek. Nagy fehér bab 7-50—7-75 — Törpe bab 7-75. — Borsó 11.—13 — Köles 4-75—5.— Kendermag 10-50—11. — Köleskása 9-50 10.— — Mák —.— frt. — Lencse 13—17 frt.

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Hirdetmény.

Ezennel közhírvé tétetik, hogy miktan a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellenőrző közegei a **Magy. Kir. Szab. Oszálysorsjáték III. Sorsjáték** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a fölárustóknak elárustás végett kiadattak. **A Magyar Kir. Pénzügyminisztérium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Oszálysorsjáték Sorsolási Terve. Harmadik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyereemény.

Első osztály Bétét 12 korona Huzás 1898. nov. 17 és 18.	Második osztály Bétét 20 korona. Huzás 1898. dec. 14 és 15	Harmadik osztály Bétét 32 korona. Huzás 1899. jan. 10. 11 és 12	Negyedik osztály Bétét 40 korona. Huzás 1899. jan. 31 és febr. 1.	Ötödik osztály Bétét 32 korona. Huzás 1899. febr. 22 és 23.	Hatodik osztály Bétét 24 korona. Huzás 1899. márc. 1-16/áp. 12.
Nyereemény 1 á 60000 1 " 20000 1 " 10000 1 " 5000 3 " 2000 5 " 1000 8 " 500 20 " 300 50 " 100 2000 " 40	Nyereemény 1 á 70000 1 " 25000 1 " 10000 1 " 5000 3 " 3000 5 " 2000 8 " 1000 20 " 500 60 " 200 3000 " 80	Nyereemény 1 á 80000 1 " 30000 1 " 20000 1 " 10000 3 " 10000 5 " 5000 8 " 2000 10 " 1000 70 " 500 4900 " 130	Nyereemény 1 á 90000 1 " 30000 1 " 20000 1 " 15000 3 " 10000 5 " 5000 8 " 2000 10 " 1000 70 " 500 3900 " 170	Nyereemény 1 á 100000 1 " 30000 1 " 20000 1 " 15000 3 " 10000 5 " 5000 8 " 2000 10 " 1000 70 " 500 3900 " 200	Nyereemény 1 á 600000 1 " 400000 1 " 200000 1 " 100000 1 " 60000 1 " 40000 2 " 30000 3 " 20000 20 " 10000 50 " 5000 720 " 1000 1000 " 500 27800 " 200
Kor. 2400000	Kor. 477000	Kor. 838000	Kor. 934000	Kor. 1061000	Kor. 6550000

Az I. osztály huzása 1898. november 17. és 18-án lesz. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság**, és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnék a Vigadó termében. Sorsjegyek a **Magy. Kir. Szab. Oszálysorsjáték** vadamennyi elárustóhál kaphatók.
Budapest, 1898. október hó 23-án

Magy. Kir. Szab. Oszálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Ezen 480 nyereemény közül utótlara kiuzott kapja a jutalemdiját

1 kor. 600000	600000
1 nyer. 400000	400000
1 " 200000	200000
1 " 100000	100000
1 " 60000	60000
1 " 40000	40000
2 " 30000	60000
3 " 20000	60000
20 " 10000	200000
50 " 5000	250000
720 " 1000	720000
1000 " 500	500000
27800 " 200	5560000
31000 nyereem. az ill.	31000000

Legnagyobb nyereemény szerencsés esetben
1,000.000
(Egy millió).

Kávé!

A Keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára

BUDAPESTRŐL

szállítja elvámolva és bérmentve 4^{1/2} kilós csomagokban a következő legfinomabb fajta kávékat.

Cuba kávé I. rendű	9.—
Cuba kávé II. rendű	6.50
Arany Jáva kávé I. rendű	8.—
Gyöngy kávé I. rendű	9.—
Gyöngy kávé II. rendű	7.50
Mocka kávé kiváló finom	7.50
Ceylon kávé " "	9.—
Portorikó kávé kiváló finom	9.—
Santos kávé I. rendű	6.—
Santos kávé II. rendű	5.50
Cuba kávé pörkölte	6.50

Ugyanesek elvámolva és bérmentve szállít kitűnő finom carolin rizskását 4^{1/2} kilós csomagokban 1.65.

Megjegyezzük azonban, hogy a fent elsorolt kávé fajokat kívánatra összevegyítve is szállíthatjuk.

Megrendelésnél pontos címet kérünk.

Egyedüli hazai gyártmány

kapható:

Taussig J. Budapest, VII/4., Csömör-ut 23/a. I. emelet és

Füredi L. Budapest, VII/4. Ovoda-utca 24. szám.

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány

A híres 1998. számú legújabb javított

VOLTA-KERESZT.

Oly egyéneknek, kik keresztelt nem hordanak,

VOLTA-CSILLAG.

Gyermekek és fiatal nők részére: **Volta-sziv.**

A legújabb javított villamos Volta kereszt a test mérsékelt, de folytonos magnetikus villanyozás következtében gyógyítja a következő betegségeket:

Csúsz, köszvény, ideggyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, buskomorság, sápkór, asztma, merevedés, görcs, bőrbetegség, gyomorhaj, influenza, köhögés, fülzúgás, fogfájás, hystéria, főfájások, szívdobogás, kólika stb. stb.

Ára 1 frt 80 kr 2 frt előre beküldése mellett bérmentve. „VOLTA-SZIV” ára 1 frt 50 kr., utánvétellel 20 krral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Viszontelárusítóknak megfelelő engedmény!

Legolcsóbb és legelőnyösebb biztosítás

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körút 8. szám.

Alakult 1894. évben — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Elnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Vezérigazgató: Szönyl Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrássy Géza gróf, Bujanovitch Sándor, Dessewffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyl Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet egy a tűz, mint a jegybiztosításnál olcsó díjaival, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével országsszerte megnyerte a gazdaközönség teljes bizalmát.

A szalmás eleséget és takarmányt

tűzkár ellen egy intézetnél sem lehet oly olcsón és kedvező feltételek mellett biztosítani, mint a szövetkezetnél.

Kiszagdák ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket jégkár ellen biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást ad

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága

Budapest, VIII. József-körút 8. sz. és a vidéki ügynökség.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros, tökéletesen javított és szabadalmazott tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 frtól feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 14 frtól feljebb.

Trombiták 12, 15, 18, 20 frtig.

Czimbalmok 35 frtól 300 forintig.

Tárogató ősi magyar hangszer 20

frtól 60 frtig.

Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8 frtól feljebb.

Községi dob két verővel 9 frt 50 kr.

Zenekarok felszereléséhez szüksége fuvó- és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legutányosabb árban szállíthatnak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

BETAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császka György kalocsai érsek, a budapesti és a kézdvársárhelyi oltáregylet szállítója.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

36-52

Kívánatra készséggel küldünk bérmentve árjegyzéket, alkalmas mintákat.

Huzás nov. 17. és 18.

M. kir.

Osztály-

Huzás nov. 17. és 18.

szab.

sorsjáték.

T. CZ.

A ki a m. kir. szab. osztály-sorsjátékkal szemben mindedig bizalmatlansággal viseltetett. — most midőn az összes fő- és nagyobb nyeremények, lakosságunk legkülönbözőbb rétegeinek javára estek, — bizonyára habozás nélkül sietni fog, hogy ezen korszerű intézmény által nyújtott előnyöket magának biztosítsa.

Mely vállalkozás nyújt oly rendkívül fényes esélyeket mint a m. kir. osztály-sorsjáték? — A kockázatot a sok nyeremény folytán elenyésző csekély, ellenben ha a szerencse csak egy pillanatra felénk fordul, — meggazdagodtunk; mert mint a tervezetből látható, a most kezdetet veendő **III-ik sorsjátékon** esetleg

1,000,000 korona,

továbbá **600,000, 400,000, 200,000, 100,000,** korona stb. főnyeremény, a 6. osztály huzásán pedig összesen

13,160,000 korona készpénz

kerül sorsolás alá.

Minthogy a kibocsájtott **100,000** sorsjegy közül **50,000**-nek nyernie kell, világos, hogy

minden második sorsjegyre jut egy nyeremény.

Az osztály-sorsjátékon való részvétel a szerencsekísérletnek legajánlatosabb módja, mert eltérőleg az erkölcsileg is káros szerencsejátékoktól, nem vonja el az embert rendes foglalkozásától s daczára a rendkívül kedvező esélyeknek alig jár kockázattal. — Fényes bizonyítéka ennek a közkedveltség, melynek az osztály-sorsjáték már is ötvend s rövid időn belül alig lesz család hol az osztály-sorsjegy hiányozni fog. — Tekintve, hogy a sorsjegy-készlet igen csekély, kérem, hogy becses megrendelését alantí jegy felhasználásával mielőbb birtokomba juttatni sziveskedjék, hogy azt soron kívül elintézhessem.

Teljes tisztelettel

Fekete Károly

a m. kir. osztály-sorsjegyek főelárúító helye
VI., Andrásy-ut 10. szám.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész sorsjegy **6** frt. — Egy fél sorsegy **3** frt. — Egy negyed sorsjegy **1** frt **50** kr. — Egy nyolczad sorsj. **75** kr.

Ezen megrendelési jegy levágandó s beküldendő. Bérmentetlen levelek nem lesznek elfogadva.

Megrendelési lap.

Tek. Fekete Károly urnak

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 10.

Megrendelek ezennel a harmadik m. kir. szab. osztály-sorsjáték első osztályára.

drb egész sorsjegy á . . . **6** frt kr.
" fél " á . . . **3** " " "
" negyed " á . . . **1** " **50** "
" nyolczad " á . . . frt **75** kr.

Postautalvánnyal küldöttem . . . frt . . . krt.

lde mellékelve " . . . frt . . . krt.

A sorsjegy . . . t kérem utánvétellel küldeni

A felesleges sor törölnendő.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Lakhely: _____

Közelebbi czim: _____

Kelt: _____

Jegyzéke a III-ik osztály 50,000 nyereményének.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben a tervezet 9. §. szerint

1,000.000 KORONA.

	Jutalom	Korona
1	nyer. á	600.000
1	" "	400.000
1	" "	200.000
2	" "	100.000
1	" "	90.000
1	" "	80.000
1	" "	70.000
2	" "	60.000
1	" "	40.000
5	" "	30.000
1	" "	25.000
7	" "	20.000
3	" "	15.000
31	" "	10.000
67	" "	5.000
3	" "	3.000
432	" "	2.000
763	" "	1.000
1238	" "	500
31790	" "	200
3900	" "	300,
1900	" "	170
3900	" "	100,
2900	" "	40
50000	nyeremény és 1 jutalom	13 160 000

Nyeremény esetén óvatos közlés s legszigorubb titoktartás.

A hivatalos sorsolási jegyzéket a m. t. megrendelőimnek a huzás befejezése után azonnal megküldöm.

A hivatalos játéktervezet minden megrendelőnek díjmentesen megküldetk.